

**VLAAMSE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD**

ZITTING 2023-2024

Nr. 2

INTEGRAAL VERSLAG

Vergadering van dinsdag 10 oktober 2023

Namiddagvergadering

INHOUD

BERICHTEN VAN VERHINDERING	3
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	3
MEDEDELINGEN	3
VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59)	4
- van mevrouw Els Rochette aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende maatregelen van de VGC ter ondersteuning van dak- en thuislozen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest <i>Sprekers: Els Rochette – Gilles Verstraeten – Juan Benjumea Moreno – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter</i>	

- van de heer Mathias Vanden Borre aan mevrouw Ans Persoons, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende de zomeractiviteiten voor de Nederlandstalige jeugd

Sprekers: Mathias Vanden Borre – Ans Persoons, collegelid

- van mevrouw Lotte Stoops aan mevrouw Ans Persoons, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, over het ontmoedigen van burgerinitiatieven in de Scheldestraat

Sprekers: Lotte Stoops – Ans Persoons, collegelid

ACTUALITEITSVRAAG (R.v.O., art. 60) 16

- van de heer Mathias Vanden Borre aan mevrouw Ans Persoons, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende de Maand van de Jeugdbewegingen

Sprekers: Mathias Vanden Borre – Ans Persoons, collegelid

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59) 19

- van mevrouw Khadija Zamouri aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende de aanpak van de drugsproblematiek

Sprekers: Khadija Zamouri – Mathias Vanden Borre – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter

- van mevrouw Cieltje Van Achter aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende de inschakeling van ge-co's en de extra middelen die de Vlaamse Regering vrijmaakt voor de kinderopvang

Sprekers: Cieltje Van Achter – Els Rochette – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter

BIJLAGEN 29

TREFWOORDENREGISTER 30

2de vergadering

Vergadering van dinsdag 10 oktober 2023

NAMIDDAGVERGADERING

De vergadering wordt om 13.34 uur geopend.

Voorzitter: de heer Fouad Ahidar

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: Mevrouw Soetkin Hoessen, de heer Pascal Smet, de heer Arnaud Verstraete, de heer Dominiek Lootens-Stael, de heer Jan Busselen en mevrouw Bianca Debaets zijn verontschuldigd. De andere collega's zijn onderweg want sommige commissies zijn nog bezig.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Op verzoek van mevrouw Bianca Debaets worden haar vragen om uitleg omgezet in schriftelijke vragen.

MEDEDELINGEN

De voorzitter: Bij brief deelt de voorzitter van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement mee dat het Brussels Hoofdstedelijk Parlement ter vergadering van 18 september 2023 voor wettig en voltallig is verklaard.

Bij brief deelt de voorzitter van de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie mee dat de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie ter vergadering van 19 september 2023 voor wettig en voltallig is verklaard.

Bij brief deelt de voorzitter van de Assemblée de la Commission communautaire française mee dat de vergadering zich ter zitting van 20 september 2023 heeft geconstitueerd.

Bij brief deelt de voorzitter van het Vlaams Parlement mee dat het Vlaams Parlement ter vergadering van 25 september 2023 voor wettig en voltallig is verklaard.

VRAGEN OM UITLEG

Maatregelen van de VGC ter ondersteuning van dak- en thuislozen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Mevrouw Els Rochette (Vooruit.brussels): Vandaag is het *World Homeless Day* (Werelddaklozendag) en daar gaat mijn vraag ook over. Het aantal dak- en thuislozen in Brussel blijft stijgen. De hulpvoorzieningen lijken niet evenredig te volgen. Er zijn dringend bijkomende maatregelen nodig voor de opvang en ondersteuning van deze mensen. Dit vereist aandacht en actie van elk bevoegdheidsniveau. Mensen moeten gedwongen op straat slapen, gebruiken drugs in het openbaar en dagelijks zijn er incidenten. Dit gebeurt niet alleen in het Zuidstation, ook andere stations en openbare ruimten blijven niet gespaard.

Er zijn problemen rond de veiligheid, maar een drugsverslaving is vooral een gezondheidsprobleem en op straat slapen is een huisvestingsprobleem. Drugsverslaafden hebben nood aan begeleiding om van de drugs af te raken. Dak- en thuislozen hebben onderdak nodig. Het gaat om mannen, vrouwen en een alarmerend hoog aantal minderjarigen. Daarom moeten hulporganisaties die dak- en thuislozen en drugsverslaafden begeleiden ondersteund en versterkt worden.

Op dat vlak heeft de VGC verschillende bevoegdheden en het is van belang om die te laten gelden. Er wordt samengewerkt met tal van organisaties, zoals Opvanghuis Albatros, de projecten Woonbegeleiding De Schutting en Woonbegeleiding Puerto en dagcentra zoals Hobo en Chez Nous – Bij Ons. U heeft gezorgd voor een indexering van de steun voor de werking van die organisaties en dat is goed nieuws. Maar, zoals u zelf al zei in de plenaire vergadering van 20 september 2023, zal dit wellicht niet genoeg zijn. Er moeten overal extra inspanningen geleverd worden.

Tot slot ben ik benieuwd naar uw betrokkenheid bij het recent goedgekeurde nationaal crisisplan voor het Zuidstation. Luik 2 van dit plan omvat onder andere de aanpak van de socio-sanitaire problemen. Het wordt gecoördineerd door mevrouw Sophie Lavaux, hoge ambtenaar van de Brusselse Agglomeratie en directeur-generaal bij *safe.brussels*.

Hebt u contact gehad met de sector over de problematieken met betrekking tot dak- en thuislozen en het openbare druggebruik in Brussel? Wat waren hiervan de bevindingen? Welke signalen hebt u opgevangen van de sector en wat zijn hun grootste noden? Overweegt de VGC extra steun te bieden aan organisaties die werken met dak- en thuislozen, gezien de urgentie van deze situatie en de groeiende behoeften van deze kwetsbare groep? Zo ja, aan welke organisaties en wat bedraagt de steun?

Bent u als collegelid ook betrokken bij het nationaal crisisplan dat is uitgerold voor het Zuidstation? Welke door de VGC ondersteunde organisaties zijn betrokken bij de uitvoering van dit plan, met name bij luik 2 dat wordt geleid door hoge ambtenaar, mevrouw Sophie Lavaux? Hoe wordt verder samengewerkt met andere beleidsniveaus om een gecoördineerde aanpak van dak- en thuisloosheid te waarborgen? Zijn er lopende projecten en/of samenkomsten waarover u meer kan vertellen?

Mijn laatste vraag gaat over Bruss'Help vzw. Zij stellen binnenkort hun masterplan tegen dak- en thuisloosheid voor. Op welke manier bent u als bevoegd collegelid betrokken bij de totstandkoming van dat plan?

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Dit is niet het gebruikelijke cenakel om te discussiëren over de daklozenproblematiek in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Deze discussie wordt voornamelijk door mevrouw Els Rochette en door mezelf vaak op de agenda van de GGC geplaatst. We zijn erg bezorgd om deze problematiek. We zijn er al jarenlang mee bezig en helaas zien we de situatie alleen maar verergeren. Als je de cijfers erbij neemt, zit je op den duur met de handen in het haar.

In de GGC zijn we deze legislatuur begonnen met een budget van 26,6 miljoen euro voor daklozenopvang. Vandaag zitten we aan 54 miljoen. Dat is een quasi-verdubbeling van het budget. Maar ondertussen zien we dat het aantal daklozen in de periode 2020-2022 is toegenomen met 20 %. We constateren een verviervoudiging van het aantal daklozen sinds het begin van de tellingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in 2008. Deze problematiek groeit alsmear en de cijfers stijgen exponentieel.

Ergens klopt er iets niet. We geven altijd maar meer van ons budget uit, maar we boeken niet de verwachte resultaten. Als je wat dieper in de cijfers graaft, dan krijg je ook wel een idee waarom. Van de 54 miljoen euro die we op jaarbasis uitgeven gaat 7,8 miljoen euro naar structurele huisvestingsprojecten en slechts 3,2 miljoen euro naar *Housing First*.

Ik heb over de subsidiestromen een schriftelijke vraag gesteld aan Brussels minister Alain Maron en aan u. U kent onze kritiek. U neemt uw verantwoordelijkheid niet in de GGC en laat Brussels minister Alain Maron soloslim spelen. Wat de subsidiestromen betreft stellen we vast dat er ook 52 verschillende vzw's van deze 54 miljoen euro moeten leven om zich te ontplooien. Er is een gebrek aan coördinatie. De middelen worden te veel versplinterd. De middelen voor *Housing First* worden ook over steeds meer actoren verspreid, van vier naar zeven. Is dit een nuttige besteding van de middelen en stellen we de juiste prioriteiten?

Wat kan en moet de VGC doen? Ik weet niet of het zinvol is om er nog een laag bij te creëren in de al complexe institutionele lasagne en het versplinterde beleid. De VGC kan wel – ze heeft dit vaak al goed gedaan – met proefprojecten en experimenten en een doorgedreven, coherente benadering aantonen hoe het wel moet en het goede voorbeeld geven aan de GGC. Zijn er initiatieven en welke rol kunnen jullie op dat vlak spelen?

De heer Juan Benjumea Moreno (Groen): Ik zal de eerder gestelde vragen niet herhalen, waarvoor dank aan de collega's Els Rochette en Gilles Verstraeten. Ik ga deels verder met de redenering van collega Gilles Verstraeten. Er waren deze legislatuur al een aantal beslissingen om de subsidiëring van initiatieven voor dak- en thuislozen over te hevelen naar de GGC. In de crisis rond het Zuidstation hebben we gezien hoe belangrijk het is om eendrachtig te zijn in de reactie van de verantwoordelijke besturen, van de verschillende politiezones en van de gemeenten. Ik vraag me oprecht af of het voor de toekomst van onze stad nog gezond is dat er zo veel verschillende actoren en niveaus zijn die zich bezighouden met deze problematiek. Vlaanderen, de VGC, de Cocof, de GGC en de federale overheid zijn allemaal voor een ander gedeelte bevoegd van de problematiek rond vluchtelingen of huisvesting van dak- en thuislozen. Het antwoord op die vraag is volgens mij negatief. Dat is niet gezond. Het is goed dat de VGC op dit moment haar rol opneemt. Op het vlak van haar bevoegdheden rond Welzijn en Armoedebeleid doet ze wat ze kan, maar we moeten ook erkennen dat de draagkracht en de mogelijkheden van de VGC bijzonder beperkt zijn. Zou het niet zinvol zijn om alle middelen samen te brengen bij de GGC en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, dat ook bevoegd is voor Huisvesting? Dat is een bevoegdheid die niet altijd is afgestemd op het Welzijnsbeleid. Het zou veel gezonder zijn mocht de VGC niet of minder betrokken zijn voor

de zuivere zorg rond dak- en thuislozen. Er zijn nog andere bevoegdheden van de VGC die beter afgestemd moeten worden op het aanbod van hulporganisaties, zoals participatie in Cultuur, Jeugd en Sport en participatie in Onderwijs. Ik stel mij vragen bij het nut van het financieren van hulporganisaties als de GGC ook al organisaties financiert die identiek hetzelfde werk doen. Waarom moeten er VGC-collegeleden betrokken worden bij het crisisplan over het station Brussel-Zuid? Wat is daar de noodzaak van? Het gaat daar grotendeels om federale en gewestelijke bevoegdheden en het werkt sowieso beter als er minder mensen rond de tafel zitten. Er was tijdens de coronacrisis ook kritiek op de negen ministers van Gezondheid. Het is even absurd om nu met vijf bevoegde ministers rond dak- en thuislozen te werken. Dat lijkt mij niet bijzonder efficiënt. Ik hoop dat het College de ambities deelt om in de toekomst meer te vereenvoudigen en meer eendracht te hebben in de subsidiestromen in plaats van verder te werken in allemaal aparte hokjes.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Vandaag wordt de actie van *Brussel Helpt* gelanceerd voor straatverplegers. We kunnen dus allemaal spaghetti gaan eten om deze organisatie te helpen die structurele antwoorden biedt voor mensen in dak- en thuisloosheid.

Tijdens de vorige plenaire zitting stelde mevrouw Els Rochette me reeds de vraag wat de VGC doet rond de stijgende problematiek van thuisloosheid in Brussel. Vanuit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werden de middelen al verdubbeld, maar dat zorgt helaas niet voor een halvering van de problematiek. Er is een heuse opvangcrisis aan de gang. Iedereen zal meer moeten doen en moeten kijken wat er binnen de eigen bevoegdheden kan gedaan worden. Dat geldt ook voor drugsgebruik en het onveiligheidsgevoel in een aantal kwetsbare buurten in onze stad. De veiligheid van buurtbewoners én van thuislozen staat hoog op de politieke agenda. De veiligheid moet aangepakt worden, maar niet alleen dat. Er is een hele ketenaanpak nodig. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering hecht ook veel belang aan meer structurele oplossingen van de sociale en verslavingsproblematieken. Door de versterking van de hulpverlening en de openbare netheid wil zij een reële uitweg vinden uit deze situatie, die het hele stadsweefsel treft. Ik ben het heel erg eens met mevrouw Els Rochette dat er daarbij niet alleen naar het Zuidstation gekeken moet worden. Het is goed dat er daar nu coördinatie is, maar de problematiek is veel ruimer. We moeten structurele antwoorden bieden en niet enkel de problemen verplaatsen.

Ik had zowel vanuit mijn VGC- als mijn Mobiliteitsbevoegdheden contact met verschillende organisaties en kreeg de voorbije tijd signalen uit verschillende geledingen van de samenleving: uit de sector van de thuislozenzorg, uit de buurtcomités, uit ons eigen VGC-welzijnsveld, van de MIVB. Uit die contacten komt een sterke nood naar voren aan versterking van de veiligheid, het sociale weefsel en de sociale cohesie in buurten, versterking van de opvang en de hulpverlening van asielzoekers en thuislozen en versterking van de drugshulpverlening.

Vanuit de VGC zijn we - zoals ik eerder ook aangaf - niet bevoegd voor Openbare Netheid of Veiligheid, en ook inzake thuisloosheid zijn we zeker niet de eerst aangewezen overheid. Maar we zetten wél in op sociaal werk, gezondheidspreventie, nabije zorg en sociale cohesie. In de wijken rond het Noord- en het Zuidstation en de buurten van de Kanaalzone beschikken we over een sterk N-netwerk. We hebben deze legislatuur ook ingezet op de structurele versterking van een aantal basiswerkingen in die wijken.

Zo zorgden we voor de structurele versterking en verankering van een aantal sterke Nederlandstalige werkingen die zich inzetten voor dak- en thuislozen en nieuwkomers in een

precaire situatie of die zorgen voor onthaal en begeleiding van Brusselaars in extreme armoede en die bovendien de sociale cohesie in deze buurten versterken. Deze organisaties geven thuislozen en mensen met een precaire verblijfsituatie een stem in het publieke debat en in de bredere sector.

Naast deze organisaties die rechtstreeks inzetten op de ondersteuning van thuislozen en Brusselaars met een precair verblijf, wil ik ook onderstrepen dat de VGC deze legislatuur ook gezorgd heeft voor een substantiële versterking van de lokale dienstencentra en het jeugdwelzijnswerk en de ondersteuning van de opstart van nieuwe wijkgezondheidscentra. Op gebied van buurtgerichte en toegankelijke zorg, gezondheidspreventie voor een grote groep van zeer kwetsbare Brusselaars, en de sociale cohesie in de wijken rond het Kanaal zijn ook die organisaties erg belangrijk.

We hebben gezorgd voor een versterking én een structurele verankering van de subsidies. We sloten een convenant af met het Brussels Platform Armoede en zorgden sinds 1 januari 2021 voor een structurele verhoging met 30.000 euro. In 2023 bedroeg de subsidie 85.500 euro.

We trokken vanaf 2021 de middelen voor het jeugdwelzijnswerk van D'broej op van 150.000 euro in 2019 tot 230.500 euro in 2023.

Binnen Hobo zorgen we voor twee voltijdse welzijnswerkers van het CAW. De financiering die we daarvoor voorzien in 2024 bedraagt afgerond 143.000 euro.

We tekenden een nieuw subsidiekader uit voor de acht verenigingen waar armen het woord nemen. Sinds 1 januari 2023 krijgt elke armoedevereniging 65.000 euro op jaarbasis. Ik trok hiervoor 520.000 euro op jaarbasis uit. Subsidies die er voordien niet waren en voor de VGC toch serieuze bedragen zijn.

We sloten eveneens een convenant af met Nasci in Schaarbeek en zorgden sinds 1 januari 2021 voor een structurele verhoging met 30.000 euro. In 2023 bedroeg de subsidie aan Nasci 175.500 euro.

Naast de versterking van structurele basiswerkingen zorgen we ook voor de ondersteuning van de opstart van nieuwe en innovatieve initiatieven, ook in kwetsbare buurten. We hebben er binnen de VGC heel bewust voor gekozen om de opstart van nieuwe wijkgezondheidscentra te ondersteunen. Zo zorgden we voor een opstartsubsidie van 65.000 euro voor de ontwikkeling van een nieuw wijkgezondheidscentrum in de Noordwijk.

Het zorgzame buurtproject van Saamo in Peterbos kreeg van de VGC een projectsubsidie om gedurende twee jaar een structurele werking rond toegankelijke gezondheidszorg op te starten. De VGC flankert dit project met een versterkte inzet vanuit Logo Brussel rond verschillende gezondheidsthema's.

Daarnaast kenden we deze legislatuur vanuit Welzijn en Gezondheid al voor meer dan 3 miljoen euro investeringssubsidies toe aan verenigingen waar armen het woord nemen, zoals Pigment, Chez Nous, De Schakel, aan Saamo en Jes op de Circulariumsite, aan het wijkgezondheidscentrum De Brug in Sint-Jans-Molenbeek en Noord in Stad Brussel, aan de lokale dienstencentra Cosmos, Vives, Het Anker, De Harmonie en Ellips.

We werken ook samen met collegelid Ans Persoons en de gemeente Sint-Jans-Molenbeek aan

nieuwe infrastructuur voor Centrum West en VMJ, twee deelwerkingen van D'broej.

Nieuwe dossiers voor nog andere investeringssubsidies zijn in voorbereiding.

Er waren ook vragen over de betrokkenheid van de VGC bij het nationaal crisisplan. Het is inderdaad niet de bedoeling om de tafel zo ruim mogelijk te maken, maar wel om zo efficiënt mogelijk te werken. Wie aan tafel zit, moet vooral aan tafel zitten met een gerichte taak en zich zo goed mogelijk achter gezamenlijke doelen scharen.

Safe.brussels coördineert de werkzaamheden van de tweede as rond daklozen, hulpbehoevenden, drugsverslaafden en openbare netheid. Binnen deze as heeft *safe.brussels* verschillende werkgroepen opgericht, met name rond migratie en de problematiek van niet-begeleide minderjarigen, die wordt getrokken door de dienst vreemdelingenzaken, thuisloosheid, verslavingen en gezondheid, die wordt getrokken door de GGC en openbare netheid, die wordt getrokken door Net Brussel.

In de tweede werkgroep die werkt rond gezondheid en thuisloosheid ligt de focus op korte termijn op het vinden van opvangplaatsen en de sociale begeleiding van dak- en thuislozen en drugsverslaafden. Hiervoor wil men een beroep doen op het sterke netwerk van gemeentebesturen, federale actoren en terreinorganisaties die in Brussel reeds aanwezig zijn en vertrouwd zijn met de doelgroepen waar het hier om gaat en die grotendeels worden gecoördineerd en gefinancierd door de GGC. Momenteel wordt het actieplan door *safe.brussels* en de coördinerende diensten verder voorbereid.

De VGC werd uitgenodigd voor de startvergadering en we volgen de werkzaamheden ook verder op in functie van eventuele vragen gericht aan de VGC.

Er was een vraag over de samenwerking met andere overheden voor en de gecoördineerde aanpak van dak- en thuisloosheid. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is de GGC bevoegd voor de coördinatie van het beleid inzake dak- en thuisloosheid en heeft Bruss'Help hierin een belangrijke coördinatieopdracht. De VGC en de Nederlandstalige actoren zoals het CAW, het Brussels Platform Armoede of Saamo Brussel maken deel uit van het netwerk rond Bruss'Help.

Bruss'Help schrijft momenteel samen met de adviescomités voor noodhulp en voor integratie aan een Masterplan 2024-2029. Het doel van dat Masterplan is om een overkoepelende strategie op langere termijn uit te werken om thuisloosheid in Brussel tegen te gaan. Het Masterplan wordt voorbereid op een zeer participatieve wijze, samen met de terreinpartners vanuit een sterke bottom-up dynamiek. Het Masterplan zal in een latere fase worden bezorgd aan de overheden. Daarmee proberen we vooral elkaar als overheden te versterken, oplossingen te zoeken en coherent beleid te voeren. Dat is de enige manier om slagkrachtig voor de dag te komen.

Mevrouw Els Rochette (Vooruit.brussels): De structurele middelen gaan naar organisaties die fantastisch werk leveren op het terrein. Dat juich ik uiteraard toe. Ik ben blij dat de VGC betrokken is bij de uitwerking van het nationaal crisisplan. Het is inderdaad vooral belangrijk om efficiënt de krachten te bundelen. De VGC mag echter niet afwezig blijven. We zijn een kleine overheid, maar staan binnen Brussel bekend om onze efficiëntie en onze sterke organisaties op het terrein. Die moeten we versterken waar mogelijk. Ik kan de redenering van de heer Juan Bunjumea Moreno zeker volgen, maar de situatie rond de verdeelde

beleidsbevoegdheden is nu eenmaal zo. We mogen net meer op de voorgrond proberen te treden als VGC. Met de Welzijnsbevoegdheid die we hebben moeten we de organisaties op het terrein zo goed mogelijk steunen. Het zou mij een plezier doen als de betrokkenheid van de VGC in het nationaal crisisplan meer in beeld zou komen en de organisaties uit het N-netwerk meer steun zouden krijgen.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Het collegelid gaf een opsomming van wat we doen in het Welzijnsbeleid met de VGC op het vlak van armoede en het N-netwerk. Ik heb echter heel weinig concreet gehoord over de aanpak van de problematiek rond thuisloosheid, gezondheid en verslaving en huisvesting. Deze cocktail van problematieken zorgt dat we met een enorm probleem zitten in Brussel, zeker omdat de verslaving aan *crack* in het afgelopen jaar geëxplodeerd is en de reeds ernstige situatie bijna compleet hopeloos heeft gemaakt. Het is inderdaad belangrijk dat de krachten gebundeld worden en dat er meer coördinatie komt. We kregen een presentatie over het Masterplan in de GGC. De organisaties van de VGC in het Vlaamse netwerk moeten daar een plaats in vinden. Doen we echter iets concreets innovatief op het vlak van Daklozenbeleid, daar waar er mogelijk gaten zitten aan de kant van de GGC? Ik denk dan bv. aan Saamo die bezig is met modulaire wooneenheden. Een groot probleem van *Housing First* is dat er geen woningen gevonden worden. Daar zou dan de VGC die innovatieve voorzet kunnen geven. Daar hebben we misschien een meerwaarde. Kan de collegevoorzitter daar iets over zeggen? Heeft de VGC nog de ambitie om haar budgetten en flexibiliteit als kleine maar fijne overheid in te zetten om innovatieve zaken te realiseren die kunnen bijdragen tot een ruimere oplossing? Het lijkt me niet zinvol dat de VGC probeert om op haar eentje te doen wat ze zou moeten doen, maar zoiets is misschien wel mogelijk.

De heer Juan Benjumea Moreno (Groen): De realiteit is vandaag dat de bevoegdheden op het vlak van Zorg en Welzijn verdeeld zijn over een aantal overheden. De oefening die moet gebeuren, is een herkenbare coördinatie op dat domein. De collegevoorzitter legde uit dat de crisisplannen voor het Zuidstation in die richting gaan. Veel organisaties van het N-netwerk zullen bij een staatsvorming nog altijd werken op het vlak van het dak- en thuisloosheid. Er moet vooral voor worden opgelet dat er geen dubbele werking is en dat er ook geen onlogische subsidiekaders zijn waarbij een organisatie tussen beide subsidieregelingen valt of iets doet waarvoor de VGC al een werking heeft opgezet. Er moet meer gezocht worden naar complementariteit. Daarom peilde ik ook naar de linken tussen het beleid van Dak- en thuisloosheid en de andere klassiekere beleidsdomeinen van de VGC, zoals Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport. Veel dak- en thuislozen willen zich integreren in de samenleving en kunnen dat doen via het N-netwerk. Ik weet niet in welke mate er een link wordt gemaakt tussen die sectoren en de dak- en thuislozenhulp in de samenwerking tussen de beleidsdomeinen.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: De vragen zijn relevant, maar niet gemakkelijk om te beantwoorden. Als je kijkt naar de rol en de specificiteit van de VGC en wil vermijden dat er een nieuwe laag wordt toegevoegd, moet je nagaan hoe ze complementair kan zijn en haar rol kan spelen. Een van de krachten van de VGC is dat de Administratie heel dicht op het terrein staat, veel signalen oppikt en op die manier een rol kan spelen. De sterkte van de VGC ligt op het vlak van de preventie en van het psychosociale beleid. Dat zijn twee domeinen waar de VGC een verschil maakt en het is belangrijk om van daaruit te werken. Historisch gezien is het innovatieve aspect ook een kracht van de VGC. Innovatie is gemakkelijker gezegd dan gedaan. Vandaag gaat het over dak- en thuisloosheid. Een aantal antwoorden is gekend. Ik verwees daarnet naar de straatverplegers. Als je mensen structureel uit de dakloosheid wilt halen, dan gaat het in eerste instantie over de '*Housing First*'-projecten die

maken dat mensen eerst en vooral een woning hebben. Om daartoe te komen, moet je eerst een vertrouwensband opbouwen. Zelfs tijdens de thuisloosheid gaan organisaties op het terrein en bieden minimale ondersteuning op het vlak van hygiëne, gezondheid en welzijn om vanuit die vertrouwensband te gaan naar een woning en nadien begeleiding te geven. Dat zijn langdurige intense trajecten die hun meerwaarde tonen en die vroeger innovatief waren, maar vandaag nog altijd aandacht verdienen.

In Circularium zijn er ook een aantal interessante nieuwe impulsen gegeven. Wat het innovatieve aspect betreft, heeft de VGC ook gezorgd voor een nieuw subsidiekader voor de verenigingen waar armen het woord nemen. Ze financiert ook met Saamo het project 'Zorgzame Buurten'. Dat zijn heel verschillende projecten met een andere insteek. In de wijk Peterbos bv. gaat dat over het opstarten van structurele werkingen. Het gaat om een wijk met heel wat uitdagingen en relatief weinig voorzieningen. Er wordt nagegaan of daar ook een wijkgezondheidscentrum kan worden opgericht en of de krachten kunnen worden gebundeld. Dergelijke zaken zijn op zich heel essentieel. De VGC probeert om op die manier het verschil te maken op het terrein.

Binnen het nationaal crisisplan zijn er werkgroepen waarin iedereen zijn of haar verantwoordelijkheid moet nemen. Wie coördineert, coördineert. En daar waar we een rol kunnen spelen, nemen we die ook op. Ik ben daar aanwezig via mijn Mobiliteitsbevoegdheid, maar de VGC schakelt zich in de dynamiek van de werkgroepen die onder as twee worden opgestart.

- Het incident is gesloten.

Zomeractiviteiten voor de Nederlandstalige jeugd

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik heb mijn vraag enkele weken geleden ingediend. De zomer is voorbij. Tienduizenden jongeren hebben hopelijk een fijne vakantie achter de rug, ook in Brussel. De VGC ondersteunt, naast het eigen aanbod, een reeks partners bij het creëren van een vakantieaanbod voor jongeren. Aximax, sportverenigingen, gemeenschapscentra, musea en jeugdorganisaties organiseren zomeractiviteiten voor kleuters, lagereschoolkinderen of leerlingen uit het secundair onderwijs. Ondanks het feit dat de gemeenten met de steun van de VGC ook zomeractiviteiten voor de Nederlandstalige jeugd kunnen organiseren, doen slechts weinigen dat. Zo heeft de gemeente Anderlecht in de eerste helft van de zomervakantie 2021 – weliswaar gedeeltelijk een coronajaar – gedurende een week sportkampen georganiseerd. De gemeente Ganshoren organiseerde zowel voor de eerste als de tweede helft van de zomervakantie vier weken sportkampen. Voor de Stad Brussel ligt er bv. voor elke vakantie een goedgevulde brochure klaar met een Franstalig vakantieaanbod. Naar een volwaardig Nederlandstalig aanbod blijft het echter zoeken. Dat is ook het geval in het merendeel van de andere Brusselse gemeenten. Als de VGC geen aanbod zou organiseren, was er voor veel Nederlandstalige Ketjes geen sprake van zomerrecreatie. Dat is onbegrijpelijk omdat jonge Ketjes net zo veel mogelijk, ook buiten de schooluren, in contact moeten komen met het Nederlands om de kennis en beleving ervan te vergroten.

Ik roep het College en u, mevrouw het collegelid, nogmaals op om alle Nederlandstalige schepenen attent te maken op het aanbod zodat elke gemeente minstens een Nederlandstalig sportkamp kan organiseren. Dat het oudste jeugdhuis dat in Brussel nog bestaat voor

Nederlandstaligen, dreigt te verdwijnen, ook onder uw toezicht, verergert de zaken alleen maar. Dat debat over Sint-Lambrechts-Woluwe zullen we straks voeren.

Hoe verliepen de inschrijvingen? Wat was de totale capaciteit van het aanbod aan activiteiten voor de zomervakantie? Kunt een overzicht geven van het aantal zomeractiviteiten, opgedeeld per organisator(en)? U kunt me dat nadien eventueel schriftelijk bezorgen.

Was er sprake van een plaats- en/of medewerkerstekort deze zomer? Zo ja, waar lagen de knelpunten? Hoe is daaraan tegemoetgekomen?

Had de verschillende vakantieregeling tussen het Nederlandstalig en het Franstalig onderwijs een invloed op de organisatie van zomeractiviteiten? Zo ja, kunt u dat toelichten?

Hoeveel initiatieven in het kader van 'Playcation' werden er in totaal georganiseerd? Hoeveel deelnemers hebben ze aangetrokken?

Welke gemeenten hebben zomeractiviteiten georganiseerd en werden gesubsidieerd door de VGC? Verwacht u nog subsidieaanvragen van bepaalde gemeenten? Welke stappen hebt u genomen om meer gemeenten te overtuigen een (sport)kamp te organiseren?

Collegelid Ans Persoons: Ik kader graag eerst hoe het Nederlandstalige vakantieaanbod er in Brussel uitziet. Er is het eigen VGC-aanbod: de speelpleinen, de VGC-sportkampen, de vakantieweken van de gemeenschapscentra, de zomeractiviteiten van Aximax. Daarnaast is er het gesubsidieerd vakantieaanbod door partners en gemeenten, zoals de traditionele scouts- en Chirokampen maar ook het vakantieaanbod van diverse cultuur-, sport- en jeugdorganisaties én van de gemeenten. Die worden gesubsidieerd via reglement of overeenkomst.

Deze zomer waren er 82 organisatoren van het zomeraanbod. In totaal gaat het om 700 activiteiten waaraan 33.000 kinderen en jongeren deelnamen. Dat is een ruwe schatting, want we beschikken nog niet over alle cijfers. Als de verslaggeving van alle activiteiten beschikbaar is, zal het aantal bereikte kinderen nog stijgen.

Wat het eigen VGC-aanbod betreft, organiseerden de speelpleinen, Aximax, de Sportdienst en de gemeenschapscentra deze zomer 328 activiteiten waaraan 16.236 kinderen en jongeren deelnamen.

Wat het gesubsidieerde aanbod betreft, organiseerden 69 cultuur-, jeugd- en sportorganisaties een zomeraanbod. Daarvan zijn al 332 activiteiten gekend en daaraan namen meer dan 15.000 kinderen en jongeren deel. Die organisaties worden via reglement of via overeenkomst gesubsidieerd. Van vier gemeenten die via reglement worden georganiseerd, kennen we al exacte cijfers: 32 activiteiten met een bereik van 1.540 kinderen en jongeren.

Wat de inschrijvingen betreft, kan ik alleen een antwoord geven voor het eigen VGC-aanbod: die inschrijvingen verliepen vlot. Ouders konden zich zowel fysiek als digitaal inschrijven. Dit jaar werden de inschrijvingsmomenten van de verschillende diensten zo veel mogelijk op elkaar afgestemd. Er is geen sprake van een tekort aan medewerkers. Door interne vormingen bereiken we een grote groep Brusselse jongeren die zich met veel enthousiasme inzetten voor kinderen en jongeren in het vakantieaanbod.

De verschillende vakantieperiodes hebben ook op het zomeraanbod een invloed. Ouders die in het verleden voor een Franstalig aanbod kozen, moeten hun kinderen tijdens de eerste en

laatste week van de vakantie naar het Nederlandstalig aanbod sturen. Een aantal speelpleinen moest noodgedwongen later starten dan normaal. Dit gaat echter over gedeelde Franstalige en Nederlandstalige scholen, wat de situatie ingewikkelder maakte.

De VGC wil van Brussel een stad maken waar elk kind vrij kan spelen of sporten in de buurt. Met ‘*Playcation*’ focussen we vooral op de armste en meest drukbevolkte wijken met minder open ruimte, waar de nood het hoogst is. Voor veel Brusselse kinderen is het niet evident om buiten te kunnen spelen. Niet elk gezin heeft een huis met tuin of een terras. De gezinnen hebben ook niet de mogelijkheid om een verre zomerreis te maken. Daarom wil de VGC blijven inzetten op het laagdrempelige aanbod van ‘*Playcation*’. Je hoeft je niet op voorhand in te schrijven. Het is in de directe omgeving van de kinderen die daar vrij naartoe kunnen.

Deze zomer waren er verspreid over het hele Brussels Hoofdstedelijk Gewest 21 speel- en sportinitiatieven op openbare plaatsen en semipublieke plekken. Tien van die initiatieven zijn duurzaam en blijven ook na de zomer beschikbaar. Denk aan de waanzinnige drie-verdiepingen-tellende boomhut in de tuin van de Kriekelaar in Schaarbeek, de vloerschilderingen van Alice van Innis of het loopparcours van *Do The Loop*, een lus van vijf kilometer in het centrum van Brussel. Gezien de ‘*Playcation*’-plaatsen zich in de openbare of semipublieke ruimte bevinden, is het moeilijk om het juiste aantal bereikte kinderen of jongeren weer te geven. Aan de projecthouders wordt in hun rapportage wel gevraagd om een inschatting te geven van het aantal deelnemers. Die rapportage zal klaar en publiek zijn tegen eind november 2023.

Negen gemeenten maakten deze zomer gebruik van het reglement voor het vakantieaanbod. Het gaat over Ganshoren, Sint-Agatha-Berchem, Sint-Gillis, Sint-Pieters-Woluwe, Sint-Lambrechts-Woluwe, Anderlecht, Koekelberg, Evere en de Stad Brussel.

In bijna alle gemeenten was er een ‘*Playcation*’-aanbod. Dit jaar waren er vier gemeenten waar er geen ‘*Playcation*’-aanbod was, namelijk Jette, Oudergem, Watermaal-Bosvoorde en Sint-Agatha-Berchem.

Mijn voorganger organiseerde regelmatig overleg met de schepenen van Nederlandstalige Aangelegenheden, waarbij diverse thema’s aan bod kwamen. Op 16 november 2022 organiseerde hij een specifiek overleg met de schepenen van Jeugd en hun diensten. De Jeugddienst houdt bij de lokale jeugddiensten de vinger aan de pols. Sinds kort brengen we de schepenen van Jeugd ad hoc samen. In de meeste gemeenten, maar niet in Stad Brussel, vallen de bevoegdheden Jeugd en Nederlandstalige Aangelegenheden samen. Op de agenda stond ‘*Playcation*’ en de beperkte deelname van de gemeenten aan het vakantieaanbod. Ik kan vermelden welke schepenen aanwezig waren, maar dat lijkt me nu minder relevant. Dit overleg heeft ertoe geleid dat er in bijna alle gemeenten een ‘*Playcation*’-aanbod kwam tijdens de zomer. In de zomer van 2023 hebben meer gemeenten gebruikgemaakt van het reglement op vakantie-initiatieven.

Alle gemeenten werden uitgebreid geïnformeerd over de andere vakantieaanbod-reglementen. Wij gaan dus aan de slag met de bezorgdheden van het raadslid.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik wil in de eerste plaats iedereen bedanken die zich heeft ingezet om een vakantieaanbod mogelijk te maken voor de jonge Ketjes. Alle organisaties, zowel de VGC als gesubsidieerde organisaties en gemeenten die wel deelnamen,

wil ik daarvoor uitdrukkelijk bedanken. Natuurlijk mag ik de vrijwilligers en medewerkers niet vergeten.

Het grote pijnpunt dat ik in mijn vraag aanhaalde, werd door het collegelid bevestigd. Het is duidelijk dat nog niet de helft van de gemeenten in dit Gewest de moeite doet om nog maar een miezerig kampje te organiseren voor Nederlandstaligen. Als we het hebben over de Brusselse gemeenten, dan is een gemiddelde gemeente een kleine centrumstad in Vlaanderen. Het gaat over tienduizenden inwoners. Het kan toch niet te veel gevraagd zijn voor dergelijke gemeenten om in een beperkt vakantieaanbod voor Nederlandstaligen te voorzien? Zeker omdat de VGC dit mee ondersteunt en zelfs subsidieert. Ik kan het niet anders benoemen dan onwil, zowel bij de Nederlandstalige schepenen als de schepenen verantwoordelijk voor Jeugd.

Het volledige kader, het reglement en de middelen zijn aanwezig. Nog wordt er niet op ingeschreven. Hoe kan dat? Het collegelid zegt dat ze mijn opmerkingen ter harte neemt en eraan werkt, maar ik zie eigenlijk niet zoveel beterschap. Bij aanvang van de legislatuur kreeg ik een gelijkaardig antwoord op deze vraag. Negen van de negentien gemeenten, dat is vandaag nog steeds de situatie.

Werd er al gekeken naar het totale aanbod van die gemeenten? Ongetwijfeld hebben zij zelf wel een vakantieaanbod. Werd de som al gemaakt van wat die gemeenten dan wel organiseren? Hoeveel Nederlandstalige plaatsen zijn er in dat aanbod? Het collegelid heeft ongeveer 5.000 plaatsen voor Nederlandstaligen aangehaald, maar vermoedelijk worden er tienduizenden plaatsen door gemeenten aangeboden, behalve voor Nederlandstaligen. Dat is toch een groot gemis?

Collegelid Ans Persoons: Ik zal me engageren om alle schepenen van Jeugd nogmaals samen te brengen en hen te informeren over het reglement en de mogelijkheden om subsidies te krijgen voor hun vakantieaanbod. Daarnaast blijven we inzetten op het ‘Playcation’-aanbod en het grote aanbod dat de VGC heeft voor alle gemeenten.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): De schepenen die aanwezig waren op het overleg mogen, wat mij betreft, worden benoemd. We mogen hier man en paard noemen. Wie neemt de moeite om aanwezig te zijn en zich te engageren, en wie niet? Uiteindelijk is dit een politieke verantwoordelijkheid. Het collegelid mag de namen van de aanwezige schepenen toevoegen aan het verslag, dan weten we ook ineens wie er niet aanwezig is.

- *Het incident is gesloten.*

Het ontmoedigen van burgerinitiatieven in de Scheldestraat

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Op 14 september 2023 verschenen er foto's op *Twitter* die inzoomden op de Scheldestraat en de gezellige houten bankjes die daar tijdens de speelstraat deze zomer aan de fietsnietjes waren bevestigd. Het twitterbericht, dat al snel gedeeld werd op sociale media, gaf aan dat die dag de bankjes verwijderd waren van de fietsnietjes door de diensten van de gemeente Sint-Jans-Molenbeek. Ze werden niet gewoon verwijderd, maar beschadigd. Het was ook niet zo dat de fietsnietjes dringend beschikbaar moesten zijn, want de vorige schepen van Mobiliteit, de heer Jef Van Damme, had Openstreets in de duurzaamheid van hun initiatief ondersteund door aan de overkant van de straat zes nieuwe fietsnietjes te plaatsen. Dit alles gebeurde zonder dat Openstreets – de organisatie achter deze

ingenieuze micro-interventie, en de organisatie die in het algemeen zorgt voor de zomerse speelstraten in de Maritiemwijk in Sint-Jans-Molenbeek – erover werd ingelicht. Anders hadden de bankjes kunnen worden weggenomen, gedemonteerd en opnieuw worden gebruikt. Deze bankjes waren een prototype, net als enkele andere micro-interventies, zoals het ‘stoepoor’ met vergroening en speelelementen in de Picardstraat, die ervoor zorgde dat de ruimte naast een voetpad - waar vaak illegaal geparkeerd wordt - invulling kreeg op maat van de bewoners.

Burgers bekijken de straat vanuit hun noden en geven daar experimenterend invulling aan. Als overheid is het een enorme meerwaarde om met de bevindingen van deze lokale intelligentie aan de slag te gaan. Dat wil niet zeggen dat ieder experiment slaagt, maar het wil wel zeggen dat je minstens evalueert en uitwisselt over de resultaten en over verdere doelstellingen. De stad maak je namelijk samen. Het collegelid had het net nog over enkele fijne overblijfselen van de ‘*Playcation*’, die nog langer dan de omkaderde activiteit kinderen en mensen in Brussel blijft bereiken. Daarom lijkt me het gebeurde een gemiste kans.

Werd het collegelid, als organisator die via ‘*Playcation*’ de speelstraten en Openstreets ondersteunt, vooraf ingelicht door de gemeentediensten en de nieuwe schepen van Mobiliteit?

Hoe gaat het collegelid verzekeren dat kleinschalige buurtinitiatieven die de VGC ondersteunt, en die zo belangrijk zijn voor een goedmoedelijk, gastvrij en kindveilig gebruik van de publieke ruimte, niet ontmoedigd worden door abrupte beslissingen van individuele gemeenten?

Hoe kan het collegelid het *ownership* van deze projecten of deze *commons* verder beschermen? Hoe kunnen er betere kaders worden gevormd om afspraken te maken en te behouden?

Collegelid Ans Persoons: Laat ik eerst en vooral benadrukken dat de Openstreets opnieuw een groot succes waren. Dankzij een goede samenwerking tussen Filter Café Filtré Atelier vzw en de gemeente Sint-Jans-Molenbeek konden afgelopen zomer acht straten in de Maritiemwijk omgetoverd worden tot een autovrij speelterrein, vol originele activiteiten voor de kinderen uit de buurt. De gratis kooksessies, muziekworkshops, sportinitiaties en zwembadjes hebben veel kinderen uit de dichtbevolkte en kansarme Maritiemwijk de zomer van hun leven gegeven. Samen met mevrouw Lotte Stoops ben ik Filter Café dan ook erg dankbaar voor dit initiatief en ben ik er trots op dat we via onze subsidielijn ‘*Playcation*’ de Openstreets mee mogelijk maken. Het belangrijkste doel van ‘*Playcation*’ blijft immers om zoveel mogelijk laagdrempelige speelkansen te creëren voor kinderen uit kansarme wijken, zodat ook zij een fantastische zomer beleven.

Het initiatief Openstreets omvatte inderdaad enkele micro-interventies om de Maritiemwijk kindvriendelijker te maken. De micro-interventie waarnaar mevrouw Lotte Stoops verwijst, vond plaats in overeenstemming met de principegoedkeuring van het schepencollege voor de algemene organisatie van de Openstreets. Omdat er geen specifieke, formele vergunning was om de bankjes in de Scheldestraat te plaatsen en omdat er bij de gemeentelijke administratie een misverstand was over het al dan niet permanente karakter van deze bankjes, werden ze helaas verwijderd. Dit gebeurde absoluut niet op initiatief van de nieuwe Molenbeekse schepen van Openbare Werken, zoals werd gesuggereerd.

Er vond inmiddels een gesprek plaats tussen Filter Café, de schepen van Openbare Werken en mijn kabinet om deze zaak uit te klaren. Filter Café had hierover ook al een gesprek met de burgemeester. Uit deze gesprekken bleek dat het Molenbeekse gemeentebestuur zich wel degelijk volledig schaaft achter de zomerstraten en ook volgend jaar Filter Café ten volle zal steunen om de Openstreets te organiseren. Naar de volgende editie toe zal er nog meer worden geprobeerd om eventuele procedurele problemen op voorhand uit te sluiten. Zo nemen we onze verantwoordelijkheid om de projecten die we ondersteunen te helpen bij eventuele administratieve problemen, zowel voor, tijdens als na de projecten. Ik ga ervan uit dat ook de collegevoorzitter een bemiddelende rol zal opnemen.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Daar ga ik ook van uit.

Collegelid Ans Persoons: Vanuit de VGC hechten we veel belang aan een goede relatie tussen de projecthouders van ‘Playcation’ en de gemeentebesturen. Toen we in 2022 een experiment rond ‘Playcation’ opzetten en zelf de activiteiten organiseerden, bleek al dat samenwerking met de gemeentebesturen een essentiële voorwaarde is voor de vergunning, voor toegang van de projecthouder tot een groter lokaal netwerk en voor allerlei logistieke mogelijkheden. We hebben daarom bij de eerste projectoproep in 2023 sterk ingezet op het eigenaarschap van de gemeentebesturen, onder meer door hen zelf locaties te laten voorstellen voor ‘Playcation’-activiteiten. In het subsidiereglement van ‘Playcation’ wordt expliciet vermeld dat kandidaat-projecthouders die activiteiten in de openbare ruimte organiseren, de steun en medewerking van het gemeentebestuur moeten hebben. Vanuit de VGC hebben we bij de voorbereidingen van de ‘Playcation’-zomer eveneens onze projecthouders proactief in contact gebracht met ons Nederlandstalig netwerk van schepenen en jeugd- en cultuurdiensten. Dit netwerk hebben we grondig geïnformeerd over de ‘Playcation’-projecten, net om dit soort problemen te vermijden.

In de toekomst blijven we inzetten op een goede relatie tussen de ‘Playcation’-activiteiten en de gemeentebesturen. We blijven de vergunningen van onze projecthouders goed opvolgen. Met de VGC documenteren we elk ‘Playcation’-project en maken we de editie 2023 zichtbaar op de website. Goede praktijken kunnen daar vanaf eind november 2023 worden bekeken en gedeeld, of ze nu duurzaam zijn of tijdelijk. In het najaar gaan we de dialoog aan met de gemeentebesturen over de volgende editie van ‘Playcation’.

We zullen speciale aandacht besteden aan de gemeenten waar er dit jaar geen ‘Playcation’-aanbod was. Ik heb ze daarnet al vermeld. Het betreft Jette, Oudergem, Watermaal-Bosvoorde en Sint-Agatha-Berchem. We gaan proberen de schepenen en de cultuur-, jeugd- en sportdiensten mee te krijgen in het grote ‘Playcation’-verhaal, zodat we volgend jaar in elke gemeente een ‘Playcation’-aanbod kunnen organiseren.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Dit is een antwoord dat ik ontzettend graag hoor. Diverse besturen zullen stilaan rekening moeten houden met de experimenten. Ze leren met vallen en opstaan. Ik hoor dat er gesprekken zijn geweest. Het was leuker geweest indien dit vooraf was gebeurd, maar het is zeer goed dat hieraan aandacht werd besteed. Het is ook goed om de omkadering op voorhand in te plannen. Iedereen leert bij. Ik denk dat dit de manier is om hiermee verder te gaan. Openstreets was een zeer groot succes, net zoals de andere vakantie-initiatieven. Effectief bekijken hoe we structureel iets doen met wat door burgers wordt aangeboden, kan alleen maar iedereen vooruithelpen.

- *Het incident is gesloten.*

ACTUALITEITSVRAAG (R.v.O., art. 60)

Maand van de Jeugdbewegingen

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): De websites *dagvandejeugdbewegingbxl2023* en *jonginbrussel* zijn natuurlijk dé websites van de VGC voor kinderen en jongeren. Daarop wordt terecht benadrukt dat oktober de maand van de jeugdbeweging en jeugdverenigingen is. Er wordt een oproep gedaan om zich aan te sluiten. N-VA ondersteunt dat volkomen. Het is belangrijk, zelfs essentieel, dat de Nederlandstalige jeugd in Brussel zich verder kan ontplooien, ontspannen en op verschillende manieren zijn of haar leven verrijken.

Op 20 oktober – volgende week – is het de hoogmis voor onze jongeren die aangesloten zijn bij een jeugdbeweging of -vereniging, want dan is het de Dag van de Jeugdbeweging. Die krijgt vorm door honderden acties en evenementen verspreid over heel Vlaanderen en Brussel.

Jeugdbewegingen zijn in opmars, vooral in Brussel. Ze worden alsmaar populairder met helaas als gevolg dat er soms wachtlijsten en een tekort aan infrastructuur ontstaan.

Villa Montald in Sint-Lambrechts-Woluwe is het oudste jeugdhuis in Brussel, dat al zestig jaar dienstdoet als locatie voor Vlaamse jeugdactiviteiten. Als een donderslag bij heldere hemel lazen we recent in de pers dat het tegen 30 juni 2024 zijn deuren moet sluiten. Dat zou het gemeentebestuur hebben beslist en wordt ook zo gecommuniceerd door de schepen voor Nederlandstalige Aangelegenheden in nogal botte bewoordingen. Het gebouw is eigendom van de gemeente, maar verkeert in slechte staat. Jarenlang is er onvoldoende geïnvesteerd, waardoor recent gevaarlijke situaties zijn ontstaan, zoals een boilerexplosie. Het gemeentebestuur wil er in de toekomst een museum van maken.

Volgens *Bruzz* is evenwel al lang sprake van een zeer moeizame samenwerking met het gemeentebestuur, zeker ook met jeugdhuis De Schakel, dat er al zeer lang gevestigd is. Ook de scouts maken gebruik van Villa Montald. Er zou momenteel worden gezocht naar een alternatieve ruimte voor Nederlandstalige jongeren, die vooralsnog niet is gevonden. Een sluitingsdatum is wel al gevonden.

De VGC is verantwoordelijk voor het jeugdbeleid en speelt een essentiële rol om voor Villa Montald met partners samen te werken, waaronder de gemeenten, en een oplossing te bieden.

In het artikel in *Bruzz* wordt een directeur van de VGC geciteerd. Waar is het bevoegde collegelid? Als het goed gaat en een lintje wordt geknipt, zijn er uitgebreide fotosessies en grote citaten. Als het evenwel over problemen gaat, zelfs een sluiting van een jeugdcentrum, dan is een bevoegd politicus in geen velden of wegen te bespeuren.

Was er, voor het nemen van de beslissing om Villa Montald te sluiten, overleg tussen het gemeentebestuur van Sint-Lambrechts-Woluwe en het College om eventueel in een alternatief te voorzien voor Nederlandstalige jeugdbewegingen? Is er ondertussen een alternatief? Zo ja, wat zijn de afspraken? Welke financiële en materiële inspanningen leveren de gemeente en de VGC om aan de noden te voldoen?

Hoe verloopt de samenwerking met Sint-Lambrechts-Woluwe op het vlak van Jeugdbeleid? Zoals ik vermeldde, stelt de directeur voor Cultuur, Sport en Jeugd in een eerder artikel vast

dat de samenwerking steevast bijzonder stroef verloopt en dat gemaakte afspraken niet worden nageleefd, met zelfs veiligheidsproblemen tot gevolg.

Welke initiatieven neemt het College ter voorbereiding van de Dag van de Jeugdbeweging op 20 oktober 2023?

Collegelid Ans Persoons: Ik kan u geruststellen. Er is regelmatig overleg tussen de Administratie en de gemeente. Ook tussen mijn kabinet, de bevoegde schepen en met de burgemeester was er regelmatig contact. De informatie in uw vraag is evenwel niet correct. Villa Montald moet op 30 juni 2024 helemaal niet de deuren sluiten. Beweren dat de villa in uitmuntende staat is, zou een brug te ver zijn, want dat is niet het geval. Er zijn verschillende rondgangen geweest door FIX die vastgesteld heeft dat het gebouw structurele gebreken heeft. Het klopt dat de boiler geïmplodeerd is en ondertussen hersteld is.

De enige beslissing die de gemeente heeft genomen, is dat de samenwerking met vzw Villa Montald werd stopgezet. Op die manier komt het beheer weer volledig in handen van de gemeente, zodat het noodzakelijke onderhoud ervan in de gemeentelijke planning wordt opgenomen, en dergelijke problemen zich niet meer voordoen.

Het voornemen om van het gebouw een museum te maken, bestaat al zeer lang. Het zou een plan zijn om dit binnen tien jaar eventueel te realiseren.

De scouts zitten helemaal niet in Villa Montald, maar in een ander gebouw (gebouw 302), dat eveneens van de gemeente is.

De cultuurbeleidscoördinator is in gesprek met alle betrokken partijen. De gesprekken met de gemeente zijn constructief. Daaruit blijkt dat er zeker nog plaats is voor het Nederlandstalige aanbod in de gemeente. Concreet zouden de Nederlandstalige organisaties die nu een werking hebben in Villa Montald, deze werking kunnen voortzetten. Vrijdagavonden en zaterdagen worden sowieso al gereserveerd voor het jeugdhuis. Voor de scouts, het gebouw 302, zou er een afzonderlijke overeenkomst komen over het beheer van dat gebouw. De Administratie heeft een overzicht gevraagd aan zowel vzw Villa Montald als het gemeenschapscentrum om een overzicht te kunnen geven van zowel het huidige Nederlandstalige aanbod dat in de Villa Montald moet behouden blijven als van de nieuwe initiatieven die een plaats zouden moeten krijgen in Villa Montald. De gemeente zou hen dan het gebouw gratis ter beschikking stellen. Op andere momenten, namelijk de momenten waarop wij het gebouw niet nodig hebben, zou de gemeente de villa kunnen verhuren aan andere partners, zoals ze ook andere gemeentelijke eigendommen ter beschikking stelt van verenigingen.

Jaarlijks zal er een gesprek zijn tussen de gemeente en de Administratie (cultuurbeleidscoördinator) om te bekijken welke organisaties plaats moeten krijgen in Villa Montald. Ook met vzw Entree was er contact om te vragen dat ze het jeugdhuis goed ondersteunen om een nieuwe werking uit te bouwen in Villa Montald.

De stoeve communicatie waar u naar verwijst, gaat over de communicatie tussen de Administratie en de gemeente over de onderhoudsverplichtingen van Villa Montald zoals die waren opgenomen in de overeenkomst tussen de gemeente en vzw Villa Montald. De gemeentelijke diensten waren niet altijd goed op de hoogte van de gemaakte afspraken, waardoor het soms lang duurde voordat er een reactie kwam. Net om die reden geeft de

gemeente nu aan dat het gemakkelijker is dat ze zelf het beheer opnieuw helemaal in handen neemt om beter te kunnen garanderen dat de onderhoudsproblemen goed worden opgevolgd.

De concrete gesprekken tussen de gemeente en de Administratie over het gebruik van Villa Montald zijn op dit moment aan de gang en verlopen in wederzijds vertrouwen. Het is dan ook jammer dat dat soms doorkruist wordt door communicatie waarin gesteld wordt dat de gemeente het Nederlandstalige aanbod uit Villa Montald wil verwijderen, want dat zijn alleszins niet de echo's die wij krijgen.

Op 28 november 2023 komen alle gemeentelijke jeugdpartners van Sint-Lambrechts-Woluwe samen bij gemeenschapscentrum Op Weule voor een workshopdag. Die werd mogelijk gemaakt door het 'Plaje'-overleg (*Plateforme des Jeunes*), waarop de cultuurbeleidscoördinator van de Administratie ook is uitgenodigd. Dat wordt sinds maart maandelijks georganiseerd en brengt alle jeugdwerkers van de gemeente samen. De jeugdhuisondersteuner van Entree is ook altijd uitgenodigd op die vergadering, net als de schepen van Jeugd, de heer Eric Bott.

De jeugddienst van de VGC ondersteunt de Dag & Nacht van de Jeugdbeweging, zowel op logistiek vlak als op financieel vlak.

Het ontbijt start om 7 uur en vindt plaats op 2 verschillende locaties, namelijk op het Europakruispunt (Brussel-Centraal) en op het Kardinaal Mercierplein in Jette.

Op die twee locaties krijgen de jongeren van de jeugdbewegingen gratis koffiekoeken en gebakken eieren als ontbijt. Ik nodig u allemaal uit om eens langs te gaan en een eitje mee te eten. Er is ook randanimatie en ruimte waar de jongeren kunnen spelen.

De Nacht van de Jeugdbeweging vindt plaats in de polyvalente zaal van Comenius. Alle leden van jeugdbewegingen zijn er welkom vanaf 21 uur om de dag verder te vieren.

De Dag & Nacht van de Jeugdbeweging wordt georganiseerd door leden van de verschillende Brusselse jeugdbewegingen. Die vrijwilligers en een medewerker van de jeugddienst komen tien keer samen om het evenement samen te organiseren.

Op logistiek vlak ondersteunt de jeugddienst de Dag & Nacht van de Jeugdbeweging door ervoor te zorgen dat het nodige materiaal tijdig op de juiste locatie geraakt (springkasten, sjobalken en dergelijke).

De jeugddienst ondersteunt ook financieel en voorziet in een budget voor het ontbijt en de fuif.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik blijf met een aantal vragen zitten. Waarom zou de samenwerking tussen vzw Villa Montald en de gemeente zijn stopgezet? In uw antwoord vind ik daarover niets terug. Nochtans verklaart de heer Daniel Maes, verantwoordelijk voor die vzw Villa Montald, in het artikel waarnaar ik heb verwezen, dat er al geruime tijd problemen zijn bij het beheer van Villa Montald. Waarom neemt de gemeente de villa opnieuw in eigen beheer? Op die vraag hebt u niet geantwoord. Is er een evaluatie gebeurd? Waarom is er een probleem met die vzw?

Zoals ook in het artikel staat, wordt vzw Villa Montald ondersteund door de VGC. Een halftijdse werkkraacht helpt bij de boekhouding en praktische zaken. Als die vzw uit het gebouw wordt gezet, wat gebeurt dan met de samenwerking met de VGC? Waarom is de VGC zo meegaand? U zegt dat u zich van geen kwaad bewust bent en dat de gemeente het allemaal zo slecht niet bedoelt. Ik ben evenwel nog niet helemaal gerustgesteld over hoe het nu verder moet en hoe het beheer van Villa Montald goed omkaderd zal worden en de infrastructuur zal verbeteren, zodat er geen veiligheidsrisico's zijn en er eventueel ook verder in wordt geïnvesteerd. Veel vragen blijven vandaag onbeantwoord.

Collegelid Ans Persoons: U hebt niet goed geluisterd, want ik heb het helemaal uitgelegd. Er waren juist problemen met het onderhoud van het gebouw, omdat het door die overeenkomst voor de gemeente moeilijker was om in het onderhoud te voorzien. Dat verliep immers anders dan bij haar andere eigendommen. Juist om te verzekeren dat zij het onderhoud en het beheer als een goede huisvader kan opnemen en vlotter kan laten verlopen, is die overeenkomst stopgezet. De activiteiten die in het verleden in Villa Montald plaatsvonden, zullen evenwel ook in de toekomst kunnen blijven plaatsvinden.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): De heer Daniel Maes heeft dus aan het kortste eind getrokken. Ik weet nog altijd niet waarom. De verantwoordelijkheid wordt bij de heer Daniel Maes gelegd. De gemeente zal het volgens u nu keurig aanpakken, maar ik neem dat allemaal met een korrel zout. Gemeenten, niet het minst deze gemeente, hebben nog beloftes gemaakt om een aantal investeringen te doen in schoolinfrastructuur en dergelijke, maar dat is ook allemaal dode letter gebleven. De vzw die zich al jarenlang inzet om de betreffende dienstverlening aan te bieden, heeft volgens u helemaal ongelijk. U gelooft de gemeente volledig. Laat me dat toch met een korrel zout nemen. Ik ben niet gerustgesteld dat het op middellange en lange termijn goed komt. Ik vrees dat we over een paar jaar misschien zullen moeten vaststellen dat het helemaal anders is verlopen dan u vandaag hebt verteld.

- *Het incident is gesloten.*

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59)

Aanpak van de drugsproblematiek

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Onze stad worstelt met een drugsproblematiek die lijkt te escaleren. Er is een stijgende nood aan een brede aanpak die verder gaat dan enkel het veiligheidselement. In bepaalde wijken en buurten zijn het de gebruikers die overlast en problemen veroorzaken. We zien het in het Zuidstation, in de Noordbuurt, in verschillende metrostations, maar ook in enkele wijken. Het geeft een onveilig en onprettig gevoel om er rond te lopen, zeker 's nachts. Dat is natuurlijk ook zo overdag, bijvoorbeeld wanneer je je kinderen naar school brengt. Ik ken een gezin met twee kleine kinderen waar het gewoon onder het raam gebeurt. Als ze worden weggejaagd, gaan ze onder het raam bij een ander gezin staan.

Drugspreventie is belangrijker dan ooit. Ook in de scholen is het belangrijk dat hier sterk op ingezet wordt. Leerlingen worden geconfronteerd met deze problemen. Ze zien het in het straatbeeld, in hun vriendenkring of zelfs in familiale sfeer. Ze merken ook het effect van de drugs op hun Brussel. Door jongeren al vroeg te waarschuwen en te wapenen tegen het gevaar van drugs kunnen we hen beter begeleiden en helpen. Er zijn al verschillende actoren bezig

met drugspreventie. Ik denk dan aan het Centrum Geestelijke Gezondheidszorg (CCG), het CAW en Logo Brussel. Het is echter niet duidelijk in hoeverre scholen gebruik maken van dit aanbod.

Kan de collegevoorzitter een evaluatie geven van het aantal aanvragen inzake drugspreventie op scholen sinds deze legislatuur, onderverdeeld in lagere scholen en secundaire scholen? Op welk manier worden scholen bijgestaan? Wat is het aanbod van de organisaties zoals Logo Bussel, het CAW en het CCG? Is er een merkbaar onderscheid tussen lagere en secundaire scholen? Welke extra inspanningen worden geleverd om jongeren te sensibiliseren rond dit thema? Wordt er bijvoorbeeld overleg gepleegd over een actieplan voor de scholen? Hoe ziet een samenwerking er uit? Zijn er verschillende modules? Over hoeveel momenten gaat het? Wordt er gebruikgemaakt van ervaringsdeskundigen die langsgaan bij de leerlingen? Op welke leeftijdsgroepen richten zij zich? Gaat de Administratie in gesprek met de verschillende partners en de scholen om de werking gemakkelijker te maken? Welke hindernissen signaleren de partners in het kader van drugspreventie in scholen? Is er al gepeild naar de effecten van deze drugspreventie? Hoe ervaren de leerlingen dit?

Ik heb een heleboel vragen over dit actueel thema, dat dan ook hoog op de agenda moet worden geplaatst om te vermijden dat het verder escaleert.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik dank mevrouw Khadija Zamouri om de vraag ook hier op de agenda te plaatsen. Ik ben wel van mening dat de aanpak van deze problematiek in Brussel fundamenteel contraproductief is. De gehanteerde oplossingen voor de jarenlang groeiende drugsproblematiek in Brussel werken helaas alleen het probleem in de hand. Dat merken we aan alles: het druggebruik, de faliekante gevolgen voor de druggebruiker, het bendegegeweld dat escaleert en ervoor zorgt dat het 's nachts, maar ook soms overdag, gevaarlijk is om zich in bepaalde wijken te begeven. Drugsbendes vechten regelrechte oorlogen uit op straat om controle te krijgen over het stadswefsel.

Dat is een diepgeworteld probleem dat met veel te weinig structureel beleid wordt aangepakt. Het blijft steken in zogenaamde *harm reduction* waarbij het signaal wordt gegeven dat harddrugs en ermee gepaard gaande problemen beheersbaar zijn aangezien het onder controle van de overheid staat.

Dat staat fundamenteel haaks op het preventiebeginsel. Hierdoor is er een totaal gebrek aan samenhang en visie om het drugsprobleem aan te pakken. *The war on drugs* zullen we nooit kunnen winnen, maar er is wel een coherente visie nodig om op zijn minst de strijd aan te gaan. Als drugs en de bijhorende problemen de stad kunnen overnemen, verzeilen we in een spiraal van geweld en miserie. Helaas merken we de onrustwekkende tekenen hiervan in Brussel.

De VGC moet de focus op preventie behouden. Dat is, gelet op het groot aantal actoren in Brussel, niet altijd eenvoudig. Bij de eigen organisaties zoals het onderwijs zou het wel nog meer moeten gebeuren dan vandaag het geval is. Ik sluit me op dit vlak aan bij de vragen van mevrouw Khadija Zamouri. Wat doet het College op het vlak van preventie, bewustwording en educatie?

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Deze problematiek houdt ons allemaal bezig. We krijgen signalen vanop het terrein over toenemend en meer zichtbaar middelengebruik bij jongeren. Dat zijn signalen waaraan we gevolg willen geven voor alle jonge en minder jonge

Brusselaars. Het druggebruik en de impact ervan beperken zich immers niet tot het Zuidstation, de metrostations of bepaalde buurten waar ze erg zichtbaar zijn.

Het gaat om een samenlevingsproblematiek, een gezondheidsproblematiek en een veiligheidsproblematiek. Dus moeten we dit ook zo aanpakken: door over bevoegdheden en bestuursniveaus heen sterke samenwerkingen op te zetten en door veel aandacht te geven aan preventie en aan de meest kwetsbare doelgroepen. Dat ligt ook in de lijn van de vraag die mevrouw Els Rochette daarnet stelde. We moeten veel aandacht geven aan de verschillende facetten en de ketenaanpak, maar ook aan preventie en de meest kwetsbare doelgroepen.

Dat zijn de domeinen waar de VGC in beeld komt. Veiligheid is uiteraard een heel belangrijk facet, maar dat is niet meteen onze bevoegdheid. Logo Brussel, CAW en CGG kwamen vorige week woensdag, 4 oktober, samen om een gezamenlijk actieplan rond alcohol- en drugpreventie voor de secundaire scholen te bereiken.

Een actie die uit dat overleg voortkomt, is de opmaak van een gids voor leerkrachten en andere tussenpersonen. In die gids verzamelen ze het aanbod van ondersteuning rond drugs in Brussel. Daarnaast werken ze ook aan een betere begeleiding naar vrijetijdsbesteding in overleg met de VGC-Jeugddienst en organisaties op het terrein.

Er werd ook gevraagd naar de aanvragen voor drugspreventie op school. De acties van het CGG richten zich tot leerkrachten en andere tussenpersonen in het secundair onderwijs. Het Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs (VAD) geeft aan dat illegale drugs zich meestal nog niet in de leefwereld van kinderen uit het basisonderwijs bevinden. Bovendien is er een risico op een contraproductief effect, zoals het uitlokken van nieuwsgierigheid. De focus ligt dus op het secundair onderwijs.

Het CGG heeft in 2022 412 personen bereikt met hun initiatieven rond drugspreventie. Momenteel lopen er in vijf Brusselse scholen ook coaching trajecten en verschillende vormen in het hoger onderwijs, bijvoorbeeld voor studenten Sociaal Werk. Het CGG biedt ook laagdrempelige begeleiding voor jongeren aan waarbij inzicht en motivatie centraal staan.

Het CAW organiseert een aanbod dat complementair is aan dat van het CGG. Waar het CGG voornamelijk focust op coaching en begeleiding zet het CAW veeleer in op sensibilisering van jongeren en vorming van professionals. Het CAW werkt in het lager onderwijs wel al rond sociale en communicatieve vaardigheden die later belangrijk kunnen zijn als handvaten in het omgaan met de risico's en verleidingen rond drugs.

De preventiemodules voor jongeren bij het CAW zijn meestal gespreid over twee momenten van minimum twee lessen met een week tijd ertussen. Die tijd laat toe om maximaal in te zetten op attitude- en gedragsverandering en op het aanleren van nieuwe vaardigheden.

Ik vermeld ook nog enkele participatiecijfers van het CAW van begin 2022 tot nu. In die periode zijn er 8 consultsessies voor professionals geweest, is er 9 keer materiaal uitgeleend, zijn er 6 vormingssessies doorgegaan voor professionals en 3 sessies voor jongeren. Het CAW bereikte ook ongeveer 1.500 jongeren via sensibilisering op studentenevents. Op die manier heeft het CAW op elke ontvangen aanvraag een antwoord gegeven.

Naast het CGG en het CAW speelt ook Logo Brussel natuurlijk een rol. Logo verspreidt materiaal rond drugpreventie naar partners zoals het CAW, De Sleutel, CGG of de Drugslijn. Voor vormingen of expertisevragen vanuit scholen werkt Logo samen met CAW en CGG.

De modaliteiten van de samenwerkingen met scholen hangen heel sterk af van de vraag en de noden van de scholen zelf. Begeleidingen kunnen zowel individueel als in groep en zowel punctueel als gedurende maanden tot zelfs jaren.

Het VAD raadt de inzet van ervaringsdeskundigen af. Zij baseren zich daarvoor op internationale preventierichtlijnen die aangeven dat individuele verhalen een verkeerde impact op jongeren kunnen hebben. Ze herkennen zich bijvoorbeeld vaak niet in de getuigenis en vinden er zelfs bevestiging in dat hun eigen gedrag niet problematisch is.

Ik wil toch nog even ingaan op hetgeen de heer Mathias Vanden Borre zei. We willen allemaal een wereld waarin er geen drugs gebruikt, geproduceerd of verkocht worden. Preventie en de inperking van de gevolgen is echter niet tegenstrijdig met de gelijktijdige inzet op de aanpak van overlast. In de hele keten zijn er elementen die aangepakt moeten worden. Er is ondertussen al veel gedocumenteerd. Voor mij is het belangrijk om na te gaan wat er werkt. Daarbij moeten we soms onze eigen taboes kunnen overstijgen. Met alleen een repressieve aanpak zullen we er niet geraken. We moeten de hele keten versterken. Ik begrijp dat de heer Mathias Vanden Borre ideologische problemen heeft met gebruikersruimtes. Maar als blijkt dat dit een effectieve manier is om overlast te verminderen, een betere hulpverlening te bieden en mensen eenvoudiger richting een herstel- en re-integratietraject te begeleiden, dan moeten we hier serieus mee omgaan.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): De collegevoorzitter gaf een uitgebreid antwoord dat ik nog eens zal nalezen in het verslag. Ik heb verschillende zaken gehoord, een aantal cijfers, uren, hoeveel sessies gericht naar professionals en jongeren vanuit het CAW, het verspreiden van materiaal vanuit Logo Brussel. Nog maar heel recent werd met verschillende organisaties uit het secundaire onderwijs samengekomen. Er wordt dus wel aan gewerkt. Wat voor mij nieuw is, is dat er geen gebruik wordt gemaakt van ervaringsdeskundigen omdat er een wanverhouding is tussen de leefwereld van het kind en het verhaal van de ex-verslaafde. De details van die beslissing moeten nog eens nagelezen worden.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik kom tot de vaststelling dat we nog meer moeten inzetten op preventie. Dat geldt ook voor de VGC. Drugs en armoede is een van de grootste uitdagingen waar Brussel mee kampt. De combinatie van die twee zorgt voor pure ellende. De situatie is aan het ontsporen en toch is onze inzet onvoldoende en vaak zelfs contraproductief. De zogenaamde spuitruimte, mevrouw de collegevoorzitter, biedt geen enkele garantie dat mensen zullen herstellen en re-integreren. Er is geen verplichte medische begeleiding, geen *Housing First* en geen ketenaanpak. Een gezamenlijke visie ontbreekt. We hebben een OCMW nodig, niet de versnippering die nu in Brussel voorkomt en een oplossing in de weg staat. De VGC kan natuurlijk niet alles oplossen, maar ze kan wel een duidelijke visie naar voren schuiven. We moeten een tandje bijsteken.

- Het incident is gesloten.

Inschakeling van ge-co's en de extra middelen die de Vlaamse Regering vrijmaakt voor de kinderopvang

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA): De moeilijkheden die Brusselse ouders ondervinden om een kinderopvang te vinden, zijn bekend. Ook de personeelstekorten waar kinderdagverblijven mee kampen en de noodgedwongen sluitingsdagen die hiervan het gevolg zijn, werden meermaals besproken.

Om het personeelstekort in Brussel deels op te vangen, beschikt de collegevoorzitter over de mogelijkheid om gesubsidieerde contractuelen en ge-co's in te schakelen. Ik heb u hierover laatst in maart ondervraagd en ben benieuwd naar de nieuwe stand van zaken. In maart 2023 stond u op het punt om een dertigtal kandidaat-kinderbegeleiders via ge-co-contracten aan de slag te laten gaan. Zij zouden meteen aan de slag gaan als kinderbegeleider en gelijktijdig een opleiding volgen. Ook in de beleidsverklaring voor het komende jaar verwees u naar dit systeem. Eind september 2023 kondigde de Vlaamse Regering aan dat ze 270 miljoen euro zal vrijmaken voor kinderopvang. Zo worden er in Brussel minstens 200 nieuwe kinderopvangplaatsen gecreëerd en wordt de kind-begeleiderratio verlaagd. Verder is er nog een debat rond de flexi-jobs in de kinderopvang. Het was een vraag die de Vlaamse Regering stelde aan de federale Regering en die opgenomen werd in het federaal regeerakkoord. Ik heb de indruk dat de voorwaarden voor flexi-jobs enorm verstrengd worden.

Hoeveel personen zijn vandaag aan de slag in kinderdagverblijven als gesubsidieerde contractuelen? Hoeveel kinderen verblijven maken gebruik van deze mogelijkheid?

Het is belangrijk dat we effectief nieuwe kinderopvangplaatsen creëren met de Vlaamse middelen die worden vrijgemaakt. Kan u al aangeven op welke manier de 200 nieuwe kinderdagverblijfplaatsen gecreëerd zullen worden? Gebeurt dat door nieuwe projecten en uitbreiding van bestaande crèches of door het overnemen van plaatsen die al door de VGC gefinancierd worden?

Het Huis voor Gezondheid kreeg bij de vorige begroting 100.000 euro toebedeeld om aan de beeldvorming van de zorgsector te werken. Zo moesten jongeren en zijinstromers ertoe aangezet worden om voor een beroep in de zorg te kiezen. Dat is een goede zaak. Lopen de acties al? Zijn er resultaten bekend? Misschien is het nog te vroeg voor deze vragen maar u begrijpt mijn ongeduld.

Bent u van mening dat flexi-jobs een oplossing kunnen bieden voor het personeelstekort? Het zou een nuttig instrument kunnen zijn als het op de juiste manier wordt ingevuld. Een analyse maken is vandaag nog moeilijk, maar ik ben benieuwd naar uw mening.

Mevrouw Els Rochette (Vooruit.brussels): Dank u wel mevrouw Van Achter voor uw vraag. Ik sluit me er heel graag bij aan. Mijn partij is zeer blij dat de Vlaamse Regering in haar Septemberverklaring 2023-2024 er eindelijk voor koos om meer te investeren in de kinderopvang. Dat werd echt tijd, onze kinderen zijn immers onze toekomst. Om die veilig te stellen, moeten we in hen investeren vanaf het prilste begin. We weten inmiddels dat de eerste duizend dagen cruciaal zijn voor de ontwikkeling van een kind. Maar waar je wiegje staat, maakt helaas nog steeds een groot verschil. Minder kans op een goede taalontwikkeling, onbetaalde schoolfacturen, lege brooddozen. Door in toegankelijke en kwalitatieve kinderopvang te investeren, zorgen we ervoor dat kinderen niet meteen uit de boot vallen en een achterstand oplopen die ze voor de rest van hun leven meedragen. Bovendien geeft

betaalbare en goede kinderopvang ouders ook de kans om actiever te worden op de arbeidsmarkt. De nieuwe investeringen van de Vlaamse Regering zijn dus positief. Ook de Brusselse Nederlandstalige kinderopvang zal erop vooruitgaan. Er wordt een budget uitgetrokken voor ongeveer 200 extra plaatsen aan inkomenstarief.

Het College kondigde in haar Beleidsverklaring 2023-2024 aan dat ze extra middelen zou vrijmaken voor een betere omkadering van kandidaat-kinderbegeleiders om het tekort aan kinderverzorgers aan te pakken. Kan de collegevoorzitter hier meer concrete informatie over geven?

De Vlaamse Regering focust op voorrang voor ouders die al werken. Dat gaat volgens mijn partij tegen alle logica in. Ook ouders die nog werkzoekend zijn, hebben nood aan kinderopvang. Een gebrek aan opvang is net een drempel voor veel ouders om aan de slag te gaan. Hoe staat het College daar tegenover?

Bovendien vernam ik dat de Vlaamse Regering ook de job zelf wil ontlasten door eindelijk de ratio van het aantal kinderbegeleiders te verlagen. Om dat doel waar te maken, zou Brussel 8 miljoen euro krijgen. Hoe zal het College die subsidie concreet inzetten?

Zoals mevrouw Cieltje Van Achter aanhaalt, wordt de weg van geco-contracten al bewandeld in Brussel. Op welke andere manieren zal de VGC het beroep van kinderverzorger aantrekkelijker maken en meer in de kijker zetten?

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Het is de Week van de Kinderopvang. Ik wil hier gebruik van maken om mijn waardering uit te drukken voor wat kinderbegeleiders, medewerkers en organisatoren dagelijks doen voor onze allerkleinsten. De kinderopvang staat nog steeds onder grote druk. Mensen op het terrein blijven het onderste uit de kan halen. De VGC heeft samen met de verschillende betrokken overheden de verantwoordelijkheid om concrete antwoorden te bieden op de grote uitdagingen waar de sector mee kampt.

Er zijn drie vragen aan bod gekomen die telkens een ander aspect belichten. Ik behandel ze een voor een. Het convenant tussen de Vlaamse Regering, de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de VGC over de tewerkstelling en de opleiding van aspirant-kinderbegeleiders en het gebruik van geco-contracten werd door het College goedgekeurd in juli 2023. De andere overheden plannen die goedkeuring ook binnenkort. Dat is slechts een kwestie van timing. Als mijn informatie klopt, komt het convenant deze week zowel in de Vlaamse als in de Brusselse Hoofdstedelijke Regering aan bod.

De VGC lanceert nog deze week een oproep voor de organisatoren van kinderopvang voor baby's en peuters om op het project in te tekenen. De contouren van die oproep worden op 11 oktober 2023 aan de sector voorgesteld. We zorgen voor 44 nieuwopgeleide kinderbegeleiders die een diploma behalen door een combinatie van opleiding en ervaring in een kinderopvang. Zo worden ze ingeschakeld in de leefgroepen en kunnen ze teams versterken en ondersteunen. Vroeger was dit niet mogelijk waardoor de sector het moeilijk had een goede omkadering te bieden. Hoewel er nog werk aan de winkel is, wordt het werkcomfort door deze maatregel verhoogd.

We hebben met Actiris een timing voor de administratieve stappen afgesproken. Als we op schema blijven, starten de eerste aspirant-kinderbegeleiders in februari 2024 aan hun opleiding. Op dit moment lopen de gesprekken met CVO Brussel om de instroom in de

opleiding zo vlot mogelijk te laten verlopen. Samen met EVA BXL en het Huis van het Nederlands voorzien we ondersteuning aan de deelnemende kinderdagverblijven.

U stelde ook een vraag over de inspanningen van de Vlaamse Regering in de kinderopvang, die werden bekendgemaakt in de Septemberverklaring 2023-2024. Er werden belangrijke eerste stappen gezet om iets te doen aan de werkbaarheid van de sector, we juichen dat toe, maar stellen tegelijk vast dat we er nog niet zijn.

Specifiek voor de uitbreiding van kinderopvangplaatsen, zien we in de communicatie van de Vlaamse Regering dat er voor Vlaanderen en Brussel 5.000 bijkomende plaatsen worden voorzien, waarvan 2.000 met inkomenstarief en 3.000 met vrije prijs. Hoeveel daarvan voor Brussel zijn, is nog niet duidelijk. Naast deze 5.000 bijkomende plaatsen, voorziet de Vlaamse Regering ook nog budget voor 5.000 plaatsen omschakeling van vrije prijs naar plaatsen met inkomenstarief. Op de 2.000 bijkomende plaatsen met inkomenstarief wordt een voorafname van 10 % voor Brussel toegepast, dat zijn 200 plaatsen. Hoe deze zullen worden toegekend, moet nog worden bepaald. Onze Administratie had op vrijdag 6 oktober 2023 al een eerste overleg met Vlaams Agentschap Opgroeien. De VGC wil betrokken worden bij de toekenning.

Tot slot, nog toelichting bij de opdracht van het Huis voor Gezondheid. De VGC verhoogde in 2023 de subsidies voor het Huis voor Gezondheid naar 273.000 euro. Een van de opdrachten met die middelen, is inderdaad het aantrekken van zorgprofessionals. Dit gaat om alle sectoren in Zorg en Welzijn.

Bij volgende acties kreeg de kinderopvang specifieke aandacht:

Op 26 oktober 2023 zal de *Work4Me*-beurs van het Huis plaatsvinden. Dit is een jobbeurs voor afgestudeerden - inclusief zijinstromers - in zorgopleidingen, waaronder ook de kinderopvang.

Het Huis voor Gezondheid hield een bevraging bij de opleidingsinstellingen kinderopvang en identificeerde daaruit een aantal noden voor meer afstemming tussen de opleidingen en het werkveld, waarmee het Huis ook aan de slag gaat. Zo startten ze bv. het 'stagementoraat' op, op vraag van en bedoeld voor werkgevers en opleidingsinstellingen kinderopvang. Dit stagementoraat komt 3 keer per jaar samen met als doel tot positievere stage-ervaringen te komen.

Het Huis voor Gezondheid organiseerde, in samenwerking met het Beroepenpunt van Actiris, ook een aantal infosessies rond zorgberoepen. Deze sessies hadden minder succes. Er waren niet veel inschrijvingen. Daarom bekijken we nu om via een vaste permanentie in het Beroepenpunt te werken. Misschien is dit een betere werkwijze.

Het Huis voor Gezondheid neemt ook deel aan evenementen van partners, zoals de zijinstroombeurs van *Tracé Brussel*, het Themasaloon kinderbegeleider en de beleefbeurzen 'Job in de zorg' van het Beroepenpunt van Actiris, de jobdatings van de VGC en CVO Brussel voor de richting kinderbegeleider. Dit laatste is iets dat wel heel goed werkt. Hier zien we dat er echt mensen gevonden worden om aan de slag te gaan in de sector.

We lanceren deze week ook een promovideo van Werken voor Ketjes van de VGC. Hieraan heeft het Huis voor Gezondheid meegewerkt.

We ontvingen ook het nieuws van CVO Brussel dat de inschrijvingen in de richting kinderbegeleider bij hen aanzienlijk gestegen zijn. Bij CVO Brussel merkt men dus dat er een positieve impact is. Dat is goed nieuws. De uitdagingen in de sector zijn echter nog niet van de baan. We gaan als VGC verder en zoeken naar zaken die werken. Wat werkt, zetten we verder. Wat niet werkt, passen we aan. We moeten echter inspanningen blijven leveren om iets aan het personeelstekort in de sector te doen.

Er is ook een vraag gesteld over de flexi-jobs. Ik ben daar iets minder enthousiast over. Ik denk niet dat dit de *golden bullet* zal zijn die de kinderopvang uit de nood zal helpen. Als men nagaat hoe het komt dat de sector van de kinderopvang heel veel moeite heeft om geschikte mensen te vinden en te behouden, heeft dit vaak te maken met de arbeidsomstandigheden. Zo is er de werkdruk en de arbeidsvoorwaarden. Flexi-jobs zijn ook niet de duurzame jobs die op dat vlak mogelijkheden creëren. Mochten flexi-jobs een positieve impact hebben dan zal ik ze enthousiast onthalen. Op dit ogenblik bekijk ik dit met enig scepticisme en denk ik dat we vooral aan de kern moeten sleutelen. Deze kern zijn de werkvoorwaarden voor de mensen die in de sector actief zijn en het verbeteren van de kindratio. Dit is alvast een van de aankondigingen van de Vlaamse Regering. Deze zal zeker een positieve impact hebben omdat men het werk een stuk werkbaarder maakt en het aantal kinderen per begeleider omlaag haalt. Ik denk dat dit een aantal maatregelen zijn waar ik meer in geloof. Ik hoop vooral dat we met alle overheden samen oplossingen zoeken. Dit heeft immers niet alleen een impact op onze jongste kinderen maar, bij uitbreiding, op de hele samenleving. Iedereen die gezinnen met jonge kinderen in zijn of haar omgeving kent, weet hoe dit weegt op het leven.

Ik eindig met wat mevrouw Els Rochette ook heeft gezegd: dit gaat ook over de manier waarop kinderen, gedurende de eerste 1.000 dagen van hun bestaan, een goede start wordt gegeven. De eerste 1.000 dagen zijn bepalend voor de ontwikkeling van een kind. Laat ons dus met die kennis aan de slag gaan.

Mevrouw Cielkje Van Achter (N-VA): Dank u wel voor uw antwoord. Ik stel met de regelmaat van de klok vragen over de kinderopvang precies omdat het zo cruciaal en zo belangrijk is. Iedereen die kinderen heeft, is blij en tevreden met een kwaliteitsvolle kinderopvang in Brussel. Men zit dan ook met de handen in het haar als het dan toch niet lukt; als men dan toch geen plek vindt en moet blijven rondhoren. Soms kan men zelfs even niet werken omdat men geen geschikte opvang vindt en het dus niet lukt. Kinderopvang is een cruciale sector. Precies daarom is het een en-en-en-en-verhaal. De flexi-jobs zullen niet zorgen voor de oplossing. Als ze echter deel zouden kunnen uitmaken van een oplossing, zou dat goed zijn. In deze sector moeten we alle mogelijke oplossingen in overweging durven nemen.

Ik hoor dat jullie vooral met het CVO werken voor het volwassenonderwijs. Het gaat hierbij om kinderbegeleiders die dan ook zullen werken als gesubsidieerde contractuelen. Ik heb daar natuurlijk nu niet naar gevraagd. In het verleden heb ik dat echter wel al gedaan. Hoe zit het met de opleiding in het secundair onderwijs voor kinderverzorgsters? Kunnen we die opleiding bekender maken? Of loopt dat daar goed en zitten we daar al aan het Zenith? Ik weet het niet. Misschien moeten we dit ook maar eens onder de loep nemen. Ik denk immers dat we op alle mogelijke fronten moeten werken: via zijinstromers, gesubsidieerde contractuelen, het beroep aantrekkelijker maken zoals de Vlaamse Regering nu doet zodat we op het terrein effectief resultaten kunnen boeken, enz.

We zitten hier in Brussel in een extra moeilijke context. Als ik spreek met de organisatoren van kinderdagverblijven, zeggen die me dat ook vaak de mobiliteit een probleem vormt. Ik denk dat we op vele vlakken nog eens extra goed ons best moeten doen, hier in Brussel om goed personeel te hebben en ermee aan de slag te gaan.

Ik wil u nog een laatste vraag stellen. U sprak over 44 gesubsidieerde contractuelen. Klopt dit of heb ik dit fout gehoord? Kinderdagverblijven kunnen daar dus al dan niet op intekenen? Ik vermoed dat er een oplijsting zal worden gemaakt. Het gaat dan over een paar contractuelen of een contractueel per kinderdagverblijf. Ik vraag me gewoon af op welke wijze die oproep precies in zijn werk zal gaan. Ik vermoed dat dit toch breed zal gecommuniceerd worden. Er zal immers veel vraag naar deze mensen zijn. Hopelijk wordt dit dan toch een succesverhaal.

Mevrouw Els Rochette (Vooruit.brussels): Bedankt voor uw antwoorden. Ik hoor dat de inspanningen die de voorbije jaren gedaan werden stilaan beginnen op te leveren. Die 44 personen die in februari zullen starten met dat deeltijds contract in dat leertraject, zijn een positief gegeven.

Het is fijn dat bij CVO Brussel de instroom zo gegroeid is. Is dit ook zo in het vaste onderwijs? Deze vraag moet misschien aan collegelid Sven Gatz worden gesteld. Het is inderdaad zo dat als de werkvoorwaarden voor iedereen verbeterd worden dit een positief sneeuwbaaleffect zal ressorteren. Op die manier zullen we uiteindelijk uit de impasse raken.

Ik mag toch hopen dat u vanuit Vlaanderen toch wel de garantie heeft gekregen dat men hier, vanuit Brussel, heel erg zal kunnen wegen op de toekenning van die 200 plaatsen?

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: We hebben bezoekers gekregen. Ik zal dus even wat duiding geven. We zijn bezig over de crèches en over de kinderopvang. Kinderopvang is belangrijk. We hebben echter een probleem om genoeg mensen te vinden om in de kinderopvang te werken. Daar werden hier een aantal vragen over gesteld door mevrouw Cieltje Van Achter en mevrouw Els Rochette. En dus -en nu zal ik ineens reclame maken- moeten we ook zorgen dat mensen zin krijgen om in de kinderopvang te werken. Dus als jullie later een job zoeken en jullie willen zeker zijn om werk te vinden, biedt een opleiding in de kinderopvang daarvoor gegarandeerd succes. Je moet echter wel over de juiste competenties beschikken en graag kinderen zien. Ik denk dat er altijd kinderen zullen zijn en dat er altijd kinderopvang nodig zal zijn. Leerkracht of kindbegeleider worden, is toch iets waar men heel vaak een toekomst mee kan uitbouwen. Dus als je dit dus leuk vindt, doe het dan zeker.

De job interessant en aantrekkelijk maken, is een van de zaken die we doen. Van het CVO hebben we positieve signalen gekregen. Er zijn inderdaad ook secundaire opleidingen in verband met kinderopvang. Dit zijn niet de bekendste of meest populairste opleidingen in Brussel. Dit is jammer. Deze opleidingen bieden immers een mooie toekomst. Dit alles is natuurlijk ook onlosmakelijk verbonden met het overheersende maatschappelijk beeld. Ik denk dat het goed is dat er op dit beeld wordt ingezet en er een herwaardering van deze jobs plaatsvindt. Op deze manier krijgen ze ook het maatschappelijke aanzien dat ze verdienen en dat ze nodig hebben.

De gesprekken met de Vlaamse overheid zijn nog maar net begonnen. Ik vermoed dat Vlaanderen nog bezig is met de vertaalslag te maken; na te gaan op welke wijze de middelen verdeeld zullen worden en hoe alles precies zal worden aangepakt.

In Brussel is er een context van heel veel armoede. Het is dan ook belangrijk dat we de verschillende doelgroepen blijven beogen. Het is heel waardevol om, van jongs af aan, naar de kinderopvang te gaan. We moeten dit dus voorop blijven zetten.

In verband met de diverse campagnes en de promotie van de opleidingen, kan ik stellen dat er dit jaar een campagne start waarbij men enerzijds probeert om mensen naar de opleiding te krijgen. Eens de mensen de opleiding achter de rug hebben, moeten ze ook in de sector aan de slag gaan. Ook dit is belangrijk en niet te onderschatten, denk ik. We moeten op beide fronten inzetten.

De oproep wordt vrijdag gelanceerd. Het is alvast het opzet dat we dan alle details duidelijk maken omtrent de wijze waarop de selectie zal plaatsvinden. We kiezen voor meerdere aspirant-kinderbegeleiders per crèche. Op deze wijze staan ze niet alleen. Bovendien kunnen op deze manier meerdere mensen de begeleiding en coaching uitvoeren. We gaan het niet per se verspreiden en overal een persoon zetten. We willen toch wel een aantal combinaties maken.

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA): Ik ben vooral bekommerd over die bijkomende plaatsen. Worden die plaatsen die vanuit Vlaanderen komen door jullie mee ondersteund? Het moet hier wel degelijk om bijkomende plaatsen gaan. We moeten het rollend fonds echt kunnen laten rollen en er zelfs een stuk in bijsteken. Ik denk dat dit belangrijk is.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Het is belangrijk dat we een stuk kunnen doorschuiven. Op die manier komt er dan een stuk capaciteit vrij. Het is niet onze bedoeling om deze middelen bij de VGC in te trekken. Als Vlaanderen bepaalde projecten overneemt, hebben wij terug middelen vrij voor nieuwe projecten. Op die manier laten we het rollend fonds verder rollen.

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA): Met andere woorden: er moet gewerkt worden aan dossiers.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Er liggen veel dossiers klaar.

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA): Dit wilde ik weten. We moeten zorgen voor bijkomende capaciteit. Dit lijkt me toch een belangrijk aandachtspunt.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Bij de vorige ronde waren er zo'n 1.500 plaatsen die aangeboden werden. Er zal nu een nieuwe oproep moeten komen. Misschien zijn er nieuwe initiatiefnemers. Er is geen gebrek aan initiatiefnemers in Brussel. Dit is alvast het goede nieuws. Er zijn heel wat initiatiefnemers die extra capaciteit willen voorzien.

- *Het incident is gesloten.*
- *De vergadering wordt om 15.26 uur gesloten.*
- *De Raad gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.*

BIJLAGEN

Schriftelijke vragen – Indiening

Er werden schriftelijke vragen ingediend door mevrouw Bianca Debaets en de heer Jan Busselen.

TREFWOORDENREGISTER

Aanpak van de drugsproblematiek, blz. 19

Actualiteitsvraag

Zie - Maand van de Jeugdbewegingen

Het ontmoedigen van burgerinitiatieven in de Scheldestraat, blz. 13

Inschakeling van ge-co's en de extra middelen die de Vlaamse Regering vrijmaakt voor de kinderopvang, blz. 23

Maand van de Jeugdbewegingen, blz. 16

Maatregelen van de VGC ter ondersteuning van dak- en thuislozen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, blz. 4

Vragen om uitleg

Zie - Aanpak van de drugsproblematiek

- Het ontmoedigen van burgerinitiatieven in de Scheldestraat
- Inschakeling van ge-co's en de extra middelen die de Vlaamse Regering vrijmaakt voor de kinderopvang
- Maatregelen van de VGC ter ondersteuning van dak- en thuislozen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
- Zomeractiviteiten voor de Nederlandstalige jeugd

Zomeractiviteiten voor de Nederlandstalige jeugd, blz. 10